

šibenski list

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA KOTARA SIBENIK

BROJ 435 — GOD. X

SIBENIK, 18. SIJEĆNJA 1961.

IZLAZI SVAKE SRIJEDJE

Plenum Kotarskog komiteta SK Šibenik

Aktivi bi se trebali sve više založiti u rješavanju tekućih zadataka

U prošloj godini na području kotara radilo se na osnivanju aktivnosti SK i organizacionom učvršćivanju postojecih. Već u listopadu prošle godine, pored osnovnih organizacija SK, postojalo je 98 aktivita u kojima je bilo obuhvaćeno 3097 članova SK.

S obzirom na činjenicu da formacija partiskog rada kroz organizaciju aktivita djeluju relativno kratko vrijeme, to je Kotarski komitet u cilju što bolje uvid u njihov život i rad, a i zbog direktnog pružanja pomoći aktivima, osnovao posebne grupe saставljene od članova SK. Rezultat toga bila je bilanca dosadašnjeg rada i problema aktivita o kojoj se u prošli petak raspravljalo na proširenom plenumu Kotarskog komiteta SK.

Analiza, koju je članovima Plenuma podnio Miro Kuhač, novi član sekretarijata Kotarskog komiteta SK, podvukla je nekoliko bitnih i značajnih problema zapaženih u radu aktivita. Na prvo mjesto istaknuta je činjenica da su se općinski komiteti SK uglavnom zadovoljili osnivanjem aktivita, dok njihovom srednjem i programskom radu nisu posvetili nužnu pažnju. Zbog toga većina aktivita nije još održala ni jedan sastanak, a u nekim aktivima članovima još nije potpuno jasno djelovanje u tim uslovima.

Iz podataka se moglo zaključiti da se i u pogledu mogućnosti osnivanja aktivita nije uvek bilo na cistu. Zbog toga je relativno malo broj aktivita u poljoprivrednim zadrugama i drustvenim, kulturnim i sportskim organizacijama. Jer prema zaključcima Organizacionog sekretara CK SKH, aktivni komunista osnivaju se i pri kulturno - prosvjetnim društvinama, sportskim organizacijama, kao i pri stručnim društvinama, udruženjima i savezima. Međutim, na našem području i pored postojanja brojnih udruženja u kojima djeluje veliki broj članova SK, aktivni su osnovani jedino pri Lovačkom društvu u Šibeniku, zatim RKUD-u "Kolo" i pri Društvu ekonomista. Prosvjetni radnici su organizirani u 6 aktivita, međutim oni nijedanput do sada nisu saštali i pored toga što su očigledni problemi s ovog područja.

Aktivi nisu osnovani ni na području zdravstva. U analizi je u povodu toga posebno naglašeno da aktuelni problemi zdravstvene službe, a posebno zbog daljeg razvijanja organizacije te službe i sistema samoupravljanja, neophodno namreću potrebu zajedničkog okupljanja komunista koji rade na polju zdravstvenog osiguranja u jednoj komuni. Isti zadaci nameće se i na području trgovine i snabdijevanja, pa je u vezi s tim naglašena potreba osnivanja aktivita SK pri komorama, posebno pri Trgovinskoj i, Ugostiteljskoj i Zanatskoj. Snabdijevanje građana ostaje i dalje među najvažnijim društveno-političkim zadacima, pa je neophodna mobilizacija i zajedničko rješavanje komunista koji rade na tim problemima.

Sa područja socijalne zaštite

669 milijuna investicija

U skladu s općim porastom društvene brige za čovjeka, kao i sve brojnijeg oblika društvene zaštite ljudi, nameće se potreba donošenja perspektivnog plana razvoja socijalne zaštite na području šibenskog kotara. Izgradnja ovih institucija nije se razvijala uporedo sa porastom privrede i pacificom na 990 djece, plan predviđa: povećanje dječjih vrtića za još četiri, zatim izgradnju 12 igrališta za najmlađe, jedno prihvatilište, dva ljetovališta klijentalnog razvijanja, jedan dom za povećanog broja stanovništva, stare i penzionere sa 100 ležaja, Prijedlog nacrta tog plana za dom za duševno zaostale osobe, razdoblje od 1961. do 1965. godište više servisa za potrebe domaće previdio je snažan razvoj činstva.

U analizi je također istaknuto da je bilo neshvaćanja uloge aktivita, nejasnih tumačenja, pa i pogresnih stavova. Na području općine Tijesno bilo je sve do nedavna suprostavljanja osnivanju aktivita, a kod općinskih komiteta zapažena je tendencija da se članovi SK, koji rade u privrednim organizacijama, ponovno vrati u osnovne seoske organizacije. Bilo bi sasvim normalno da se takve organizacije osnuju i to bi trebalo dovesti do pojačanog rada aktivita i neaktivnosti u radu aktivita i negledavanja njihove u loge u današnjim uslovima.

Osim navedenih slabosti naveđeni su primjeri lošeg rada aktivita. Tako se sastanci slabo prema općoj ocjeni, upravo zbog neaktivnosti u radu aktivita i negledavanja njihove u loge u današnjim uslovima.

U diskusiji su također učestvovali Mirkо Knežević, Vlaho Guberina, Živojin Dragović, Vale Mejić i drugi. Sekretar Kotarskog komiteta SK Ivo Družić je na kraju ponovo podukuo činjenicu da se dosadašnja faza postojanja aktivita SK odlikuje formalnim postojanjem aktivita bez sadržaja kvalitetnijeg rada. To uglavnom zbog toga što se nije shvatila suština njihovog postojanja. U vezi s tim on je naglasio da u sadašnjoj situaciji, našeg razvoja, osnovne organizacije nisu same u stanju da obuhvate i rješavaju sve probleme života i da je djelovanje aktivita SK postala nužnost. Komunisti koji rade u gradu, a žive na selu

Melioracija Kosova polja

Melioracija Kosova polja s dosad gotovo završenom trećicom radova, značajni je investicioni zahtev za unapređenje poljoprivredne proizvodnje u kninskoj općini. Za ove radove utešit će se ukupno 245 milijuna dinara. Dobit će se oko 900 hektara obradih površina, koje su dosad bile nedovoljno iskoristavane zbog drijenjanje, a i natapanje nekih i njezinih pritoka.

Luka Tanja je kao poseban problem u metodi rada osnovnih organizacija i aktivista istakao manjkavost u provjeravanju izvršenja donesenih zaključaka, pojedinačnih ili skupnih zaduženja i u zaoštravanju odgovornosti članova SK.

Rajko Dobrijević je govorio o aktivnosti komunista u ustanovama i posebno je naglasio da bi se baš preko aktivita, članovi SK morali boriti za izvršenje zahteva ustanove, za što brže i kvalitetnije rješavanje zahtjeva gradana, za što bolje odnose prema strankama, radnu disciplinu i druge probleme, što do sada nije bio slučaj. Aktivi u tom smislu nisu uopće djelovali.

Vitomir Gradiška je iznio mišljenje da je osnivanje aktivita SK u poljoprivrednim zadrugama neophodno, a naročito s obzirom na aktualno stanje i probleme poljoprivrednog zadrugarstva na našem području. On je iznio neke primjere samovoljnog ponasanja poslovnih upravitelja u zadrugama, naročito onog u Prvić Šepurini, koji je, bez suglasnosti drugih odgovornih članova, djebio zadužne ovce. Aktivi, pa čak samostalne osnovne organizacije

Prema perspektivnom planu razvoja zdravstvene službe na kotaru predviđa se podići nekoliko novih zdravstvenih institucija, naročito u nekim općinskim centrima. U vrijednosti od 53,5 milijuna dinara u planu je izgradnja zdravstvenih stanica u Vodicama, Kistanjama i Primostenu. Zdravstvene ambulante graditi će se u Perkoviću, Konjicima i dalje u dužini od oko 4.300 m.

Uporedno s izgradnjom irigacijskog sistema i napora graditelja

da što prije kosovsku dolinu oslobode od stihije vode, stručnici rade na gospodarskoj osnovi koja predviđa izmjenu dosadašnje strukture kultura i plodorenja. (m)



Vodice

SSRN i privreda komune

Socijalistički savez je ranije imao vezu s problemima privreda u komuni na početku godine kad su pretresani društveni planovi i na kraju godine kad su postignuti rezultati u privrednom razvoju unošeni u referate za godišnje konferencije. Svestranije pretresani tekućih privrednih problema i novih pojava koje su iskravale bilo je u glavnom prepušten sindikatu i narodnom odboru općine.

Nova organizacija u radu Socijalističkog saveza donijela je i u tom pogledu bitne izmene. Sada organizacije Socijalističkog saveza sve više počinju da se interesiraju i bave i privrednim pitanjima, jer razvoj privrede čini bazu za sprovođenje politike komune i ostvarenje mnogih zadataka za koje se Socijalistički savez bori. Ovo utoliko prije što sada ulazimo u petogodišnji plan čija će privreda i najvažnija etapa biti ostvarena plana za ovu godinu.

Naravno, da tu ostaje i dalje onaj stari zadatak — pretresanje društvenog plana komune, ali će se on sada obavljati daleko svestranije i uz znatno šire učešće građana nego ranije. Ali, na tome se uloga Socijalističkog saveza neće završiti. Mnoge općinske organizacije i rukovodstva već su u njenje u svoje programe rada pretresanje vrlo značajnih pitanja od kojih zavisi kulturni i lakiši život njihovih građana.

Mora se reći da u tim programima više mesta zauzimaju takve privredne djelatnosti, kao što su trgovina, ugostiteljstvo, poljoprivreda ili zanatstvo, a manje su zastupljeni problemi industrijskih preduzeća. To je do neke mjeri i razumljivo. Industrija, ma kako ona u pojedinim mjestima bila mala, ipak je uspijevala da nađe svoj put, da se nekako bori s teškoćama i da sve vidnije napreduje. Trgovina, ugostiteljstvo i zanatstvo su osjetljivije zaostajali. Ako se pogleda ma kolik grad u unutrašnjosti vidjet će se, da trećinske radnje još nisu raspoređene prema potrebama građana, da se sporovo uvede savremeniji oblici trovanja, kao što su radnje sa samoposlужivanjem, da najveći broj ugostiteljskih lokalnih preduzeća dobije novog pomenjivoj svoj izgled već 50 godina, da su zanatske usluge pretežno monopol privatnih i privatnih zanatlija i t.d.

Tempo razvoja naše zemlje zahtjeva i zahtjevati će sve oštije da se upravo u ovim oblastima stanje brzo mijenja. Do 1965. godine, iako to u planu direktno ne piše, mi ćemo već imati novog stanovnika u našim gradovima i naseljima

Dragoljub Milivojević

Šta je predviđio perspektivni plan

Nove zdravstvene ustanove

Prema perspektivnom planu razvoja zdravstvene službe na kotaru predviđa se podići nekoliko novih zdravstvenih institucija, naročito u nekim općinskim centrima. U vrijednosti od 53,5 milijuna dinara u planu je izgradnja zdravstvenih stanica u Vodicama, Kistanjama i Primostenu. Zdravstvene ambulante graditi će se u Perkoviću, Konjicima i dalje u dužini od oko 4.300 m.

vratima Zatonu, Unešiću, Biogradu, Šibeniku i Erveniku. Jedna takva ambulanta podiće se i u Šibeniku. Ukupne investicije za gradnju tih ambulant iznose 41 milijun i 560 hiljada dinara. Gradnjom ovih institucija umognijeće se poboljšati inače danas veoma nedovoljna zdravstvena služba baš u tim mjestima.

Budući da je zdravstvenim osiguranjem poljoprivrednika znat

no povećan broj onih lica kojima je potrebna zdravstvena zaštita, zaključeno je da se akcija usmjeri u pravcu otvaranja zdravstvenih punktova u manjim selima, s tim što bi ona za teže selišćeve oboljenja gravitirala zdravstvenim stanicama, odnosno na najbližoj bolničkoj ustanovi. Takvi punktovi bit će osnovani u Boraji, Vrpolju, Dubravi, Kapriji, Dvornicama, Murteru, Betini, Bratiškovcima, Kolašiću, Mratovu, Štikovu, Danilu Biranu, Danilu Kraljice, Bilicama, Zablaće, Čistom, Pirovcu, Vukšiću, Bribirskim Mostinama, Razvođu, Žitnici i Puljanima. U ove svrhe utešit će se daljnjih oko 10 milijuna dinara. Plan je također predviđao gradnju nove školske zgrade za potrebe srednje medicinske i bolničarske škole, budući da su sadašnje prostorije nedovoljne za redovno odvijanje nastave.

Potrebe zdravstvene službe zahtijevaju da se još više razvije apotekarsku službu, pa je predloženo da se po jedna apoteka otvori u Šibeniku i Kninu. Osim toga predviđeno je osnovati još dva ogranaka apoteka u Vodicama i Kistanjama, a apotekarske stanice u Stankovcima, Primoštenu i Tijesnom. U tom planu također predviđeno dogradnja nekih ustanova u Kninu i Drnišu. Antituberkulozni dispanzeri menjati će se u Kninu i Drnišu, dok će se izvršiti proširenje postojeće sanitarno - epidemiološke stanice u Šibeniku. Za opremu zdravstvenih ustanova investirat će se preko 150 milijuna dinara.

Općinski narodni odbori i zdravstveno osiguranje Više od 600 hiljada članova sindikata u Hrvatskoj

Zdravstvenim osiguranjem poljoprivrednih proizvođača upravljaju društveni organi. Među te organe spadaju i općinski odbori za pitanja zdravstvenog osiguranja poljoprivrednih proizvođača. Na području svake općine postoji takav jedan odbor. U svakom odboru ima 7 do 11 članova koji su nedavno izabrani u izbornim tijelima, a osim njih ima i 4 delegirana člana. Do sada još nije izvršeno delegiranje članova od općinskih birača na općinsku organizaciju uz pomoć stručnih službenika zavoda za socijalno osiguranje, a našem području i Vodice; od općinskih odbora SSRN Šibenik, Drniš, Kistanje, Oklaj i Primosten i zdravstvene stanice Kistanje, Skradin i Tijesno. Ovo je smetna pravilnom funkcioniranjem spomenutih općinskih odbora.

Kako se svi odbori nalaze na početku svoga rada, reći ćemo koji su njihovi osnovni zadaci. Općinski odbori nemaju svoju materijalnu osnovu upravljanja u finansijskim fondovima, kao što to obično biva, jer je ona — za sada — ostavljena društvenim organima Kotarskog fonda. Oni će se baviti organizacionim pitanjima. Tu u prvom redu dolaze pitanja organizacije zdravstvene službe i njenog unapređenja u okviru ostvarivanja zdravstvene zaštite poljoprivrednika. Općinski odbori trebaju češće tretirati pravilno sprovođenje ove zaštite, analizirati konkretna stanja dana u vjetu, tražiti bolja rješenja u tome i to na taj način da će ih predlagati NO-u općine i upravnim odboru zdravstvene ustanove. Baš radi toga općinski odbori će se trebati češće nalaziti u kontaktu sa spomenutim organizama, pa katkada i zajednički pretrati ovu problematiku. Takvih pitanja ima na području svake općine. Njih ne treba mimoizlaziti, jer upravo analizom i sagledavanjem svagdašnjih nedosta-

taka doći će se do unapređenja angažirati na uspješnu provedbu. U okviru ostvarivanja svakog takvog potvjeta. Najzad, ovi se općinski organi općinski odbori će voditi brigu u općenitom djelovanju sproveđujući ove kategorije osiguranika u djelu zdravstvene zaštite poljoprivrednih proizvođača, imajući učešće nači zajedno s Izvršnim odborom Zavoda i Izvršnim odborom Kotarskog fonda poljoprivredni i zajedničkim brigama i akcijama lakše će se doći do željenih rezultata na tom sektoru.

I. Ramljak

Kuda će proći magistrala kod Primoštена

U organizaciji Društva inženjera i tehničara održan je prošlog tjedna sastanak kome su prisustvovali predstavnici šibenske privrede i istaknuti turistički faktori grada i kotara. Razpravljeno je pitanje gradnje Jadran-ske magistrale na dionici Primoštenu - Rogoznicu, koje je već u nekoliko posljednjih savjetovanja i diskusija bio glavni predmet o kojem se nije donio jednodušan stav. Međutim, ovog puta dobiven je odgovor na to pitanje. Prihvaćeno je da se cesta gradi uz obalni pojas, koja, iako nešto duža od postojeće ceste, posjeduje u cijelosti turistički karakter. I ne samo zbog toga. Cesta uz obalu omogućava putnicima pogled na otvoreno more, što inače nije slučaj na cijeloj našoj obali. Odbaćeno je mišljenje da cesta prode gornjim dijelom Primoštenke općine, jer ona leži dosta daleko od obale, prolazi nenaseljenim područjem, a isto tako cesta ima velike uspone i padove. Da li će saveznici i republički organi za saobraćaj prihvati ovaj prijedlog, zasad još nije poznato, ali svakako u toku još ove godine to će se pitanje, u potpunosti riješiti.

ZAŠTO U 52 OPĆINE NEMA JOŠ OPĆINSKIH SINDIKALNIH VIJEĆA — TENDENCIJA STALNOG ČLANSTVA OVE MASOVNE DRUŠTVENO - POLITIČKE ORGANIZACIJE

U mnogim privrednim organizacijama rijetki su članovi kolektiva koji nisu učlanjeni u sindikat, ali ima i takvih poduzeća u kojima situacija nije baš najbolja i to uglavnom zbog slabog radnika i to učinkovitosti sindikala i akcijama lakše će se doći do željenih rezultata na ton. Katkad organi uprave privredne organizacije pokušavaju da pojedine prijedloge i ne iznesu pred sindikalnu organizaciju i time ograničavaju njene djelatnosti. Pa ipak, i po red niza objektivnih faktora, poslijednjih godina rapidno raste broj radnika u sindikalnim organizacijama tako da je krajem studenog prošle godine u sindikatu bilo obuhvaćeno ukupno više od 87 posto uposlenih radnika ili više od 600.000 ljudi. U Republičkom vijeću sindikata Hrvatske smatraju da je postotak učlanjenih radnika mogao biti i veći, da je u pojedinim privrednim organizacijama bila zapušćena aktivnost sindikalnih organizacija.

Najbolje rezultate u okupljanju radnika oko sindikalnih organizacija postigli su kotari Čakovci sa 97,9 posto. Našice sa 97,5, Daruvar 96,5, Osijek i Rijeka sa 92 posto i Zagreb sa 88,8 posto od ukupnog broja uposlenih radnika. Međutim, na bazi pokazateљa za prvi 11 mjeseci prošle godine proglašeni da je u nekim kotarima situacija bila slabija od republičkog prosjeka, kao na primjer, u kotaru Kutina u sindikalnim organizacijama obuhvaćeno je 83 posto uposlenih radnika, Slavonskoj Požegi 84 posto, Bjelovaru također 84 posto i Novoj Gradiški 78 posto.

PREMALO ŽENA I OMLADINE U SINDIKALNIM RUKOVODSTVIMA

Prema analizi sastava rukovodstava osnovnih organizacija i općinskih sindikalnih vijeća moglo bi se zaključiti da su žene i omladina još uvijek znatno manje zastupljene u odnosu na njihovo stvarno učešće u proizvodnji i javnim službama.

Na posljednjim izborima za sindikalna rukovodstva birano je više mladih ljudi nego ranijih godina, ali ipak još uvijek ne možemo biti zadovoljni s njihovim brojčanim učešćem u radu sindikalnih rukovodstava. U općinskim sindikalnim vijećima, na primjer, ima oko 10,6 posto omladina i omladinki, a u sindikalnim odborima poduzeća, izvršnim odborima poduzeća i odborima pojedinih pogona omladina je zastupljena s oko 12 posto.

Još je jedna činjenica konstatirana u analizi sastava sindikalnih rukovodstava u Hrvatskoj i to da su omladina i žene birane uglavnom u niža rukovodstva, dok ih je znatno manje u općinskim sindikalnim vijećima.

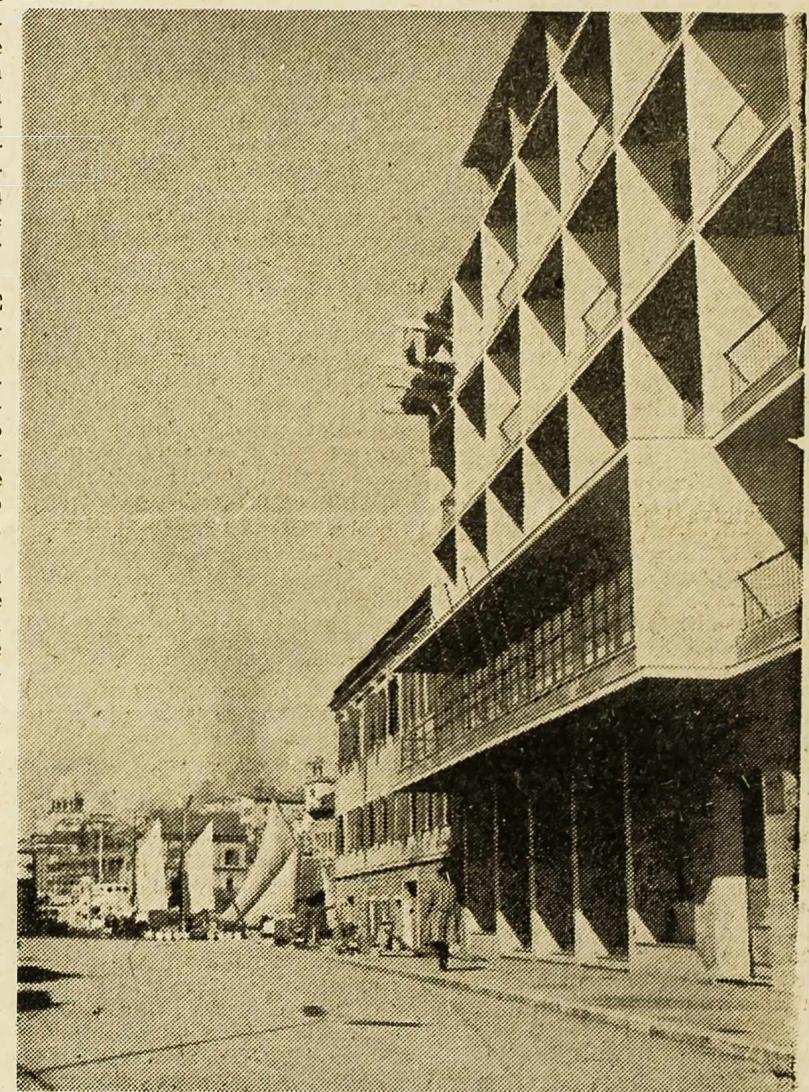
Iako se u općinskim sindikal-

nim vijećima svake godine smanjuje broj službenika, a rast broj radnika, ipak prema strukturi zaposlenih projekti službenika u općinskim sindikalnim vijećima je nesrazmjeran, te iznosi 54 posto službenika prema 46 posto radnika, iako radnika ima 69 posto prema 31 posto zaposlenih službenika. Stoga bi jedan od važnih zadataka prilikom novih izbora trebao biti pravilniji kriterij pri predlaganju kandidata za rukovodstva, kako bi se u izvršnim odborima sindikalnih organizacija i općinskim sindikalnim vijećima našlo više radnika, žena i omladine, koji sačinjavaju daleko najveći postotak uposlenih u privredi i javnim službama.

O ČEMU RASPRAVLJAJU SINDIKALNE ORGANIZACIJE?

U centru pažnje rada sindikalnih poduzeća u privredi bila su pitanja uvođenja i izgradnje sistema stimulativne raspodjele čistog prihoda i osobnih dohotaka. Velik broj poduzeća uveo je ovakvu raspodjelu, negdje više negdje manje dosljedno. Broj takvih poduzeća naroči-

P. K.



Sibenik

Uz 20-godišnjicu Ustanka

Objava rata s kojom Hitler nije računao

U vrijeme vojnog sloma stare Jugoslavije Njemačka i Italija bile su na vrhuncu svoje moći. Engleska je bila potisнутa na otok grčevito se branila strahujući od invazije. Njena snaga bila je potkopana, pa se jedva branila od napada njemačke avijacije na London i ostale gradove. Gotovo čitava kontinentalna Evropa stajala je pod fašističkom čizmom, koja je pristigivala i dio Afrike. Sjedinjene Američke Države nisu još ušle u rat, a isto tako ni Sovjetski Savez, koji je bio još uvijek vezan paktom s Hitlerovom Njemačkom. U osvojenoj i pokorenjo Evropi njemački fašizam se uz podršku Italije, Mađarske i Bugarske sprema na daljnja osvajanja na istoku, na pohod na Sovjetski Savez. Hitlerova ratna mašina opijena pobedama u Čehoslovačkoj, Poljskoj, Francuskoj, Belgiji, Norveškoj, Jugoslaviji i Grčkoj privremeno je mirovala i skupljala snage za istočnu avanturu.

U Jugoslaviji je okupator pokušavao srediti prilike i učvrstiti svoj položaj. Pri tome se oslanjao na stari aparat vlasti, koji je gotovo čitav prešao u njegovu službu i to od žandarmereje na više. U takvim prilikama koje su bile više nego nepovoljne, jedino je KP vodila politiku pružanja otpora okupatoru i domaćim izdajicama. Neke mjere bile su već poduzete i prije napada na Jugoslaviju (formirana je vojna komisija CK KPJ i čelija avijatičkih oficira u Zagrebu). Nakon napada na Jugoslaviju CK KPJ, čije sjedište se tada nalazio u Zagrebu, uvidio je, da će Nijemci uz tako kolebljivu obranu zemlje ubrzno okupirati Jugoslaviju, pa je pokušao organizirati otpor. Na zajedničkom sastanku CK KPJ i CK KPH (8. travnja 1941.), odlučeno je da se pošalje jedna delegacija u štab Četvrte armije sa zahtjevom, da se zagrebačkim radnicima izda oružje, pa da se bar spriječe ustaše u preuzimanju vlasti. Ta akcija nije uspjela. CK KPJ održao je svoju drugu sjednicu od početka ratnih operacija upravo na dan ulaska Nijemaca u Zagreb (10. IV.). Na toj historijskoj sjednici, kojoj je predsjedavao drugi Tito, dok je bahata pruska čizma kročila Ilicom, Centralni komitet odlučio je da pozove narode Jugoslavije na ustank. Stvoren je vojni Komitet, na čije čelo je došao sekretar CK KPJ drugi Tito. Odlučeno je, da se sjedište CK KPJ premesti iz Zagreba u Beograd, odakle će biti lakše rukovoditi pripremama za ustank. Također je odlučeno da se članovi CK pješke probiju iz Zagreba na Crnu Goru, Bosnu, Srbiju, Sloveniju sa zadatkom da neposredno rukovode pripremama za dizanje ustanka u tim oblastima.

Komunisti Jugoslavije objavili su Hitleru rat s kojim on nije računao. I to rat do kraja, daleko tegobniji i opasniji od dvanaestodnevne štetnje po Jugoslaviji. Rat koji je KPJ objavila fašizmu stvorio je značajnu neuralgičnu točku na Balkanu, koja će znatno remetiti Hitlerove planove i neprestano ga siliti na intervencije i udjelovanje toliko potrebnih snaga na Istočnom frontu.

Rezultati posljednje zagrebačke sjednice CK KPJ ubrzo su se pokazali. U prvomajskom proglašu, CK KPJ pozavo je jugoslavenske narode

da ustraju u borbi. Pokrajinski komitet KPJ za Crnu Goru održao je 24. IV 1941. u selu Grbe konferenciju na kojoj je stvorena Komisija za prikupljanje i sklanjanje oružja i municije, pa su crnogorski komunisti uskoro skupili nekoliko tisuća pušaka, 200 mitraljeza, 2 topa i oko 3.000.000 metaka. Svega tri dana kasnije CK KPJ Slovenije organizirao je sastanak komme su prisustvovali i predstavnici napredne grupe Sokola, kršćanski socijalisti i razni kulturni radnici. Tu je stvorna Osvobodila fronta i donesena odluka o osnivanju ilegalnih borbenih odreda.

Napad na Sovjetski Savez L. o je signal porobljenju narodima Evrope da otpočnu borbu protiv fašizma. Na sam dan napada Politibiro CK KPJ održao je u Beogradu sjednicu, na kojoj je pretresena situacija nastala Hitlerovim napadom na SSSR. Ulazak SSSR u rat znatno je izmijenio situaciju u Evropi. Dotada porazna situacija za antifašiste postala je povoljnija, pa je Politibiro CK KPJ odlučio da CK KPJ i ostali centralni i pokrajinski komiteti izdaju proglašene narodu s pozivom na oružani ustank. U proglašu koji je odmah odštampan i rasturen, bilo je rečeno:

»Vi koji stenjete pod okupatorskom čizmom, svi koji ljubite slobodu i nezavisnost, koji nećete fašističkog ropstva — znajte da je kucnuo čas borbe za vaše oslobođenje od fašističkog osvajača. Zato doprinesite svoj dio u borbi za vašu slobodu, pod vodstvom KP Jugoslavije!«

Ubrzo nakon toga formiran je u Beogradu Glavni štab narodnooslobodilačkih partizanskih odreda Jugoslavije (27. VI 1941.). Za komandanta Glavnog štaba određen je drugi Tito. U štab su ušli visoki partijski funkcioneri, među kojima i drugovi Ivan Milutinović, Edvard Kardelj, Aleksandar Ranković, Svetozar Vukmanović i drugi.

Dalje su se dogadjali nizali velikom brzinom. Rat Hitleru bio je objavljen i nije bilo mjesto oklijevanju. Već za 4. VII sazvana je sjednica proširenog Politibiroa CK KPJ, na kojoj je izrađen plan dizanja ustanka u cijeloj Jugoslaviji. Po tom planu bilo je predviđeno stvaranje partizanskih odreda u svim krajevima, pa je Glavni štab izradio i uputstva, u kojima su formulirani principi organiziranja odreda, njihovi vojni i politički zadaci, taktička načela za vođenje borbenih akcija, i način na koji će se regulirati pitanje komandiranja i snabdijevanja. Podrtana je perspektiva daljnog razvoja po kojoj su partizanski odredit trebali biti jegrino masovnog narodnog ustanka i buduće armije. Krajnji cilj borbe protiv fašizma trebalo bi biti nacionalno i socijalno oslobođenje naroda Jugoslavije.

Vršeći ovako opsežne pripreme za podizanje ustanka, KPJ je iskoristila ovo vrijeme i za svoje organizaciono sredstvo i popunjavanje novim kadrovima. Za svega nekoliko mjeseci broj članova porastao je za 4000, pa su oni uz stare i prekaljene kadrove bili ideološka i organizaciona pokretačka snaga narodne revoluci.

S. Ljubljanović

Redoviti sam čitalac vašeg lista, te i preko njega pratim sve probleme Šibenika. Čini mi se da je jedan od najvažnijih u posljednje vrijeme: TRASA JADRANSKE MAGISTRALE KROZ ŠIBENIK, pa mu je i vaš list potvrdio dosta prostora. Članak u novogodišnjem broju trasa je pobliže označena, te me upravo to nagnalo, da dam svoje mišljenje u diskusiji, koja kako vidim nije još završila, a ne bi ni trebala, jer je odgovornost velika za ono što će se učiniti.

Moram odmah reći, da mi se u cijelini sviđa tok magistrale, ali mislim da njen potec ispod oblika Šibenskih tvrđava zaslužuje oštru kritiku. Mislim, naime, da bi cesta, koja bi svojom širinom od šest ili osam metara, prolazila podno same tvrđave Šubićevac, moralu klisuru ispod ove dosta odrežati, što bi, gledano s mora, NEPOPRAVLJIVO NAGRDILO PEJSAZ. Taj bi se zasjek pokazao s mora kao poluelipsa na čijem bi vrhu »balonsirao« teški kameni kubus tvrđave. To bi ovaj kubus i malo estetskog smisla, u najmanju ruku, nelogično djealo svoj put koji mi ne izgleda loše.

Što bi se time dobilo? Lijepa panorama Šibenika s mora osta-

že u istoj panorami, a što je učeno i nastoji se popraviti. Ovo što se sada želi napraviti, NE BI SE NICIM DALO POPRAVITI na onom strmom terenu. Najmanje bi se dalo prekruti zelenilom, (kako me je uvjeravao, za ovo prilично odgovoran drug) jer mi Dalmatinici jako dobro znamo da na kamenu ne raste ništa.

Nije sve u onome: dobit ćemo cestu.

Opet naglašavam da izgradnja po ovom planu nosi u sebi nepopratljivi grešku. Htio bih zato reći, da odgovorni drugovi s više opreza i mnogo više odgovornosti pristupe konačnom rješenju ovog problema.

Pokušat ću biti određeni, pa predlažem, da trasa kad se popravi cestom otvorio bi se pogled na, u budućnosti, sigurno najljepši predio Šibenika. To je pogled na buduće novo moderno naselje, na lijepu šumu Šubićevca koja je vrlo rijetka na trasi cijele magistrale, što bi ga sigurno privuklo i zadržalo. Tu će naći restauraciju, dječja igrašta, postojeće sportske objekte, među kojima se ono od »Galeba« može pretvoriti u tenisko i turistički iskoristiti (kad je već za Šibenčane mrtvi kapital). Tu može naći mjesto za kampovanje. Na kraju nešto možda najvažnije: odatle bi se vidi i tako približio putniku jedan od najznačajnijih spomenika u budućnosti »Park strijeljanih« sa spomenikom Radi Končaru. Mislim da sve ove činjenice govore apsolutno u prilog ove ispravke i da je vrijedno o tome razmisli.

Opovravljiv je, da se ovome mogu suditi samo Šibenčani koji najbolje mogu osjetiti što je za njihov grad dobro, po možda i malo veći izdaci ne bi smjeli biti zapreka, kad se rade ovakvo ozbiljne stvari.

Boris Tešija, Zagreb

Historijski spomenici



Stare šibenske crkve, svakako su najveći i najsačuvaniji historijsko - umjetnički spomenici našega grada. Doba i životne prilike u kojima se tada stvaralo, nosili su često pečat duhovnog shvaćanja života i crkvenog patronata. Pa ipak, ljudi se nikad nisu mirili s tim, da ostanu vezani samo o nim što je bilo vladajuće. Stvaraoci i graditelji tih vremena, unosili su u svoja djela vlastite ideje i shvaćanja i u detaljima prikazivali stvarni život i stvarne odnose.

Ni majstori, koji su gradili šibenske crkve, nisu ostajali dosljedni konzervativizmu i ukraćenosti. I oni su često umetali nešto svoga, stvarajući nove detalje i ističući tako svoju individualnost.

Crkvu sv. Barbare, (na slici), počeo je graditi Radoslav Miletić oko god. 1400. a dovršio je god. 1447. njegov sin Ambroz — »Doctor artium«, koji je u ono vrijeme bio vrlo ugledna ličnost. Gradnju crkve pomagali su i mnogi građani.

Na pročelju crkve postoji reljef sa simbolom čuvara vlasti. Lik sv. Nikole u istočnom oratu, kao i pobočni gotički prozor, izradio je Bonin iz Lamponie, kod Milana. Bonin nije dugo radio na ovoj crkvi, jer je god. 1429. umro od kuge. Međutim, oporučno je ostavio 104 dukata za potrebe gradnje. Interesantno je napomenuti, da je Bonin bio prvi arhitekt šibenske katedrale, koji je spremao radeve glavnog pročelja. O tome je pronađen i dokument.

U donjem dijelu gotskog prozora na pobočnoj strani postavljena je kapelica sa madonom i djetetom, dok s lijeve strane stoji lik ljeđenika Marka. Reljef je vrlo interesantan i o njemu je potrebno posebno govoriti.

Na pročelju crkve je i velika ploča sata sa 12 brojki, dok se u drugom redu vide 24 brojke. To nam govori, da se vrijeme nekad brojilo drugačije nego danas.

Sat ima svoj poseban zvonik, a izradio ga je majstor Jeronim Matulović.

J. Čelar

Izgorjela 17 - godišnja djevojka

Gluhonijema Jovanka Bezbradice izišla je vani u nadi da će joj dica, stara 17 godina, iz zaseoka netko priskočiti u pomoć. Medudjubradice kod Kistanja, umrila tim, nije bilo nikoga a zbog veće od opskotina koje je dobila če količine zraka vatra se još od zapaljene odjeće. Dok se grijavačala te joj je izgorjela gotova uz vatrui potpuno sama, zapalila joj se haljina (vuštan). Pobabilo teške opskline uslijed kojušala je da ugasi vatru samim jih je narednog dana umrila u rukama, a kad joj to nije uspjelo kući.

Odgajni problemi

Kad kod roditelja otupi osjećaj ljubavi i odgovornosti

Kaže se, da su djeca poezija života jedne generacije. Istina, ne zna se koji je pjesnik ovo kazao ni kada je kazao. Ali je istina, da vedrini i ljepoti djetinstva postoji i nitko je nema pravo bilo čim zasjeniti. Još manje netko ima pravo nanositi krvicu malom nedužnom biću i izazivati u njegovo psihi toliko болi i patnja. Naprotiv, ljudski je i socijalistički, žrtvovati svoje lično dobro, za sreću i dobro drugih, pogotovo kada se radi o sreću vlastite djece. Pa ipak, tu i tamo imamo primjera, da se po koji roditelj ne pridržava ovog osnovnog zakona ljubavi i odgovornosti. Cesto zbog ličnih momenata jednog ili obaju roditelja, djeca ostaju lišena svih onih djetinjnih radosti na koje imaju pravo. Životna radost djeteta moguća je jedino u porodicu, u domu, to je uža domovina djeteta i bez te domovine tužan je i djetinji život. Shrva li se na mlađe biće ne znam kakav životni teret ili da momentalno mučne misli, svojom strahotom razdiru njegovo biće, sve se stiže čim prekorači kućni prag. Čudnu moć ima taj dom. Nije on

toliko privlačan u svojoj ljepoti, nameštaju i veličini. Njegova je snaga u onoj porodičnoj topolini i harmoniji, koja u njevu vlada. U takvom domu, dječete nalazi sebe, svoje sretne časove, koji se ne zaboravljaju kroz čitav život. Ali, što je tamo gdje toga nema? Najbolje će biti da o tome govore sama djeca.

Prije nego sam došao u dom spavac sam po vagonima. Uhvatim zgodan trenutak, uskočim u teretnjak, zatvorim se iznutra i legnem na slamu, pa mislim i mislim... Vagon juri... Juri... Sigurno me vozi daleko? Tako sanjarim. A voz stane. Hladno mi je. U tom času zaboravljam daljine i pomišljam: »Kako je teško biti sam. Zbog toga sam valjda i postao skitnica!«

Na pitanje odgojitelja, doma, zašto je pobjegao od kuće, izjavio je:

»Majka me prije ljubila i voljela, a kad je u kuću došao on (naime ljubavnik), prestala je i govoriti sa mnom. Uvijek su se svadljali zbog mene. On me i tukao. Upočetku me branila,

a kasnije je prestala, jer bi to njega još više razjario. Jednom je zbog toga istakuo i nju. Cesto sam čuo kako govoriti: »Kako bi bili sretni, da nema njega.« A ona bi šutila. Kasnije je kad je mislila da spavam, milovala me po kosi. Ali jedne večeri, čuo sam kaže: »Kako bismo bili sretni, da se on nije rodio?« Pretvarao sam se da spavam. Kad sam se uvjerio, da su zaspali, uzeo sam iz njegovog džepa hijadarku i — pobjegao. Više se nikad nisam vratio. Sada su vjuda sretni.«

Jadno dijete. Osjetilo je, da je u tom domu suvišno, da više nitko nema prema njemu nježnosti ni topline. A što je moglo da učini drugo, ako ne, da ostavi te hladne i studene prostorije, gdje njegovo srce nije moglo više da se ogrije.

Nimalo nije bolja sudbina dvojice djece iz jednog našeg dalmatinskog sela. Majka ih je lijepo uređila i pripremila za spavanje. Dječki sam je bio možda lijep i dubok. Nisu sigurno predosjećali, što im se priprema. Ujutro kad su se probudila, nisu vidjeli onog milog lica majčina.

KNINSKA KRONIKA

NA ZADARSKOJ PRUZI POLOŽENO OKO 6 KM TRAĆNICA

Dobro napredjuju radovi na izgradnji gornjeg stroja na pruzi Knin - Zadar. Dosad je položeno 5 km i 700 m traćnica od Knina, nasipom i kroz prva dva tunela u kanjonu Krke. Po izlasku iz drugog tunela pored pruge, na kojoj se nastavlja polaganje glavnog kolosijeka, izgradene su i dvije skretnice i pomoći kolosijek. Tu se sad vrši montiranje šinskih polja i zavarivanje traćnica.

Radove izvodi Poduzeće za remont pruge Direkcije JZ Zagreb koje raspolaže s dovoljnim brojem stručne radne snage i s dobrom mehanizacijom. Druga grupa ovog poduzeća izvodi radove na rekonstrukciji stanice u Perkoviću. (m)

KURSEVI ZA ZADRUGARE

Poljoprivredna škola u Kninu u suradnji sa Zadržnim savezom kotara Šibenik početkom januara organizirala je tečaj za zadrugare. Už neke općebrazovne predmete, zadrugari iz raznih mjesti s područja Šibenskog Kotara stručno se posobljavaju u vođarstvu, vinogradarstvu i vinarstvu. Težište rada je na praktičnoj nastavi.

Poslije ovog tečaja, koji će trajati mjesec dana, nastavit će se drugi za zadrugare koji se žele posposobiti u ratarstvu i stočarstvu. (m)

NOVA KOLA DVD

Nedavno je u Kninu održano malo narodno veselje kad su u Kninu stigla nova vatrogasnica kola koja je izradila tvornica automobil TAM. U kola je ugredena i jedna visokotlačna sisaljka. Tako je DVD nakon trideset godina dobilo nova vatrogasnica kola. Kninjani su bili tako oduševljeni da su se neki stari isluženi vatrogasci ponovo vratili u službu. J. P.

TVORNICA VIJAKA GRADIT CE NOVU STAMBENU ZGRADU

Radi rješavanja stambenog pitanja članova svog kolektiva, Tvornica vijaka potpisala je ugovor s gradevinskim poduzećem »Dinara« radi podizanje nove zgrade koja će imati 22 stanice. Za njezinu izgradnju će se utrošili 60 milijuna dinara. Prijemni radovi su u toku. (m)

PREDAVANJE NA TEMU SOCIJALIZAM I RAT

U Kninu je kroz tri predavanja prof. Milan Miladinović iz Šibenskog obradio veoma aktuelnu temu »Socijalizam i rat«. Ciklus predavanja završio je temom »Marksizam i koegzistencija« s osvrtom na stav kninskog partizanskog rukovodstva o tom pitanju. (m)

GOSTOVANJE ČLANOVA KARLOVACKOG KAZALIŠTA U KNINU

Ovih dana gostovali su u Kninu članovi Narodnog kazališta u Karlovcu. Oni su na pozornici Doma JNA izveli komediju Jovana Sterije Popovića »Zla žena« u režiji Slavka Midžora. (m)

GOSTOVANJE NARODNOG POZOŘISTA IZ NIKŠIĆA

Na poziv Doma JNA u Kninu su gostovali članovi Narodnog pozorišta iz Nikšića.

Za vrijeme gostovanja oni su na pozornici Doma JNA izveli prvi dana »Ninu« komediju Andre Rustena a drugi dana komediju Zaka Konfino »Moje siroto pametno dete«. (m)

KAZALIŠTE MLADIH IZVELO »PROLJEĆA NEOPJEVANA«

Krajem prošlog tjedna Omladinska scena Kazališta mladih iz Šibenika gostovala je u Kninu i pred brojnim posjetiocima izvela u dvorani Doma JNA dramu Rašković - Pletikose »Proljeća neopjevana«. Mladi glumci u spješno su odigrali svoje uloge. (m)

OPOMENA ROBITELJIMA

Roditelji koji ne upozoravaju dovoljno svoju djecu na opasnost od oružja zaostalog iz vremena rata dobila su još jednu opomenu iz sela Vrbnika kod Knina. Troje djece od 7-11 godina, igrajući se na mjestu zvanom Dujakovac, našlo je dvije zaostale talijanske ručne bombe. Dok su se dječki s njima igrali obje su eksplodirale i prouzročile kod dvije teške povrede. Tako je 11-godišnji Nikola Dujakovac izgubio lijevu ruku i zadobio više drugih teških povreda, njegov 7-godišnji brat Milan izgubio je lijevo oko, a 7-godišnji Šimo Dujakovac zadobio je više laksih povreda. Svi su odmah prevezeni na kirurški odjel Zdravstvenog centra u Šibeniku, gdje su zadržani na liečenju. Dobro bi bilo da roditelji vode računa o ovakvim slučajevima koji se, kako se vidi, još ujvijek dešavaju. (J. P.)

naši ljudi

Nikada nije kasno

Ne jedna, mnogo ih je kao ona. Djevojka, koja uz svakodnevni rad u poduzeću »Rivijera« i pored poslova koji je cekaju kada otkucaju dva sata načini vremena da sada nadoknadi ono što nije uspjela — jer nije mogla — pred tri četiri godine. Jer biti knjigovoda ne znači u isto vrijeme uključiti sebe od knjige, zatrpati se pomalo i prozračnim brojkama, te tako zaboraviti na vlastiti uspravan rast.

Jedna od onih koji koriste svu slobodnu trenutku za lično uzdizanje je i Karmela Ban. Iskoristili smo kratki predah u poslu i postavili joj nekoliko pitanja.

zbilja ljudi puni pažnje, brige i razumijevanja. Ako nešto od nas bude, ako uspijemo, vjerujte ne malo ćemo biti zahvalni njima. Mnogo su nas zadužili. Nadam se, a to je i želja sviju nas, da ćemo opravdati njihov svesrdan trud.

Jeste li imali teških trenutaka u životu?

Prije svega, tko ih nije imao. Možda po njima i počinje moja shvaćati i cijeniti život. Eto ja — rano sam izgubila mamu. A mnogo nas je bilo. Jedno drugome do uha. Bili su to zbilja dani više nego teški, trenuci kojima u čovjeku ostaju vječnost. No postaje još i silom prilika svijestan, da se tako moralno dogodi. I onda rasteš s nekom ozbiljnošću u sebi, s obavezom da moraš onoga tko je bio najdraži nastaviti. A ja lično mislim da sam u tome uspjela.

Vjerujete li da je vrijeme u kojem živate vaše doba, ili bi ono tek moglo doći?

— Ne osjećam se pregažena, premda se više veselim onom sutra, no što se rado prisjećam onog juče. Mislim da ipak u životu treba biti optimist.

Što mislite da je najvažnije u životu?

— Naći sebe i drugima na ljudski način pokazati da si čovjek. Možda i ovo: usrećiti drugoga, jer bez toga ni sam ne možebiti sretan.

Što čitate, kako se zabavljate?

— U posljednje vrijeme okupirala me je obavezna lektira. Nju prostu gutam. Bez toga ne ide, jer ima toga mnogo. Za zavjet broj. Opet vam kažem: nije bave i nema vremena, a da ga išta ne možebiti sretan.

D. Bećir

Drniš: Bez priredaba

i pitanje: »Kuda večeras?«

Ljeto nas je činilo neosjetljivima za ovom neophodnom potrebom večernje zabave, jer nas je mamilia pod krošnje rijetkih parkova i dvoreda. Ali lišće tog dvoreda obojila je jesen i već strepimo od dugih zimskih večeri i jedine razonobe u njima - kina. Bili smo zahvalni svakom tko bi nam dalo jednu večer priredio zabavu.

Na te riječi upada otac i kaže:

»Pa to bi bilo najbolje rješenje.«

Evo, to je zaista vjerna slika pomanjkanja osjećaja odgovornosti i ljubavi prema djeci. I od koga ima čuti dijete tu izjavu? Od onog oca, kojega je ona neizmjerno voljela i kojeg je molila da ne otpadne iz porodice.

Mi često čitamo u novinama kako se pojedinci pozivaju na odgovornost zbog izvjesnih prestupa ili ravnnodušnog odnosa prema pozorenjem zadatku. Zar taj isti postupak ne bi trebalo primjeniti i prema ravnnodušnom odnosu u porodicama. Na roditeljskom sastanku jedne škole u Zagrebu roditelji su imperativno tražili da se kažnjavaju oni očevi i majke koji su svojim postupkom odaleći djecu iz doma i doveli ih u situaciju da se skitaju, kradu, kartaju, napadaju druge osobe i slično. I mjesto trenutaka radosti i života naviru trenuci surove i krute zbilje. Nesumnjivo sve su to pobjave pomanjkanja odgovornosti, koja se ne može oprostiti.

Koliko pak djece treba, da se zamisliti nad jadnim uspomenama svojih roditelja. Mnogi možda i nemaju čime da se ponose. Možda bi i oni zaista bili heroji i pjesnici da su osjetili toplinu doma. Sigurno bi i oni više bili dali društvu i zajednici da je bilo više samlosti i sažaljenja prema njima. Svaki čovjek bilo u porodičnom krugu ili van njega svojim činom koristi odnosno škodi porodicu, sredini ili ustanovi u kojoj živi i djeluje.

Stoga je za sreću djece i korist društva primarno izći iz uskogrudnosti svoga ja jer jedino tako postajenom društvena bića, jedino tako ne možemo promašiti roditeljsku brigu i odgovornost prema vlastitoj djeci. Budimo prožeti plemenitim mislima i osjećajima za druge, tako ćemo ne samo sačuvati porodicu od rasula, već ćemo bolje korigi društvenoj cjelini i svome narodu.

M. Mrden

kultura - prosvjeta - kultura - prosvjeta - kultura

Šta predviđa petogodišnji plan razvijanja školstva

Na jednoj od posljednjih sjednica Savjeta za prosvjetu Narodnog odbora šibenske općine razmatran je plan razvijanja predškolskih ustanova i škola na ovom području. Nema sumnje da su planovi obilati, ali i realno potrebni, te će se za njihovu realizaciju trebati svojski založiti. Iako planovi понекad ostanu samo planovi, to se ovog puta za cilj neće dogoditi, iako, kako vrlo dobro znamo sredstava i ne-ma baš na pretek.

Plan je pravilan, što je i sasvim logično, po stupnjevinama školstva. Posebno su tretirane predškolske ustanove, posebno osnovne škole, a opet odvojeno više škole. Zbog toga ćemo u glavnim crtama naveći što sve plan predviđa da će se izgraditi u idućem periodu od pet godina.

PREDŠKOLSKE USTANOVE

Poznato je da naš grad u pričnoj mjeri oskudjeva prostorom za predškolske ustanove. Ta činjenica je poznata, ali znamo i to, da je svake godine djece sve više i više. Ta konstatacija nametnula je potrebu da se s više brige pride izgradnji novih ustanova za predškolsku djecu. Tako se predviđa da se u novoj stambenoj četvrti Baldekin izgradi jedna predškolska ustanova sa kapacitetom od najmanje 150 djece. Pored toga već u ovom godini završi s radovima na bivenih dvosobnih stanova i to šest na području Baldekin, a na predjelu Šubićevca dva stana. Uz to se predviđa da se u ovom godini završi s radovima na proširenju dječjeg obdaništva »Jelka Bučić«, koje će s vrtom »Matavulj« tvoriti jednu cjelinu.

Da bi se ovaj plan realizirao, a da bi se povećala i površina za slobodno igranje djece, što je također veoma akutno u našem gradu, bit će potrebno da i privredne organizacije daju svoj doprinos.

OSNOVNE ŠKOLE

Petogodišnji plan razvijanja osnovnog školstva predviđa da se izgrade nove škole na Baldekinu

i Šubićevcu, i nadograditi već postojeća škola u Crnici. Na širem području općine pristiće se generalnim popravcima većeg broja postojećih školskih zgrada. Poseban problem, je područno odjeljenje Boraja gdje treba dograditi najmanje dvije učionice i potrebne učiteljske stanove. Slijepa stvar je i u Jadrtovcu, jer škola sada radi u samo jednoj učionici. Osobito je akutan problem školske zgrade u Krapnju. Tamo se, naime, nastava vrši u jednoj privatnoj zgradi i to u tri smjene. Da bi se izbjeglo takvo neormalno stanje, zgradu bi trebalo nadograditi, kupiti ili pak, što bi uostalom i bilo najbolje rješenje, izgraditi novu. Ništa nije bolje stanje ni u Zato-

STRUČNE, SREDNJE I VISE ŠKOLE

U narednom periodu predviđa se izgradnja Centra za ekonomsko obrazovanje. Ovaj centar obuhvaća bi Višu ekonomsku akademiju i Više metalurške škole, odnosno Metalurškog fakulteta. Opravданje za otvaranje Pedagoške akademije postoji, jer na području našeg kotara već danas nedostaje preko tri stotine prospektivnih radnika. Viša metalurška škola, odnosno fakultet, davaće kadrove za našu obnovu metalurgiju.

D. B.

Dvije milijarde investicija

U perspektivnom planu razvoja mreže škola na području šibenskog kotara predlažu se velika investiciona ulaganja. Za novogradnje se predviđa mili-jard i 340 milijuna dinara, za dovršenje, dogradnju i popravak škola 350 milijuna, a za stambeni prostor za nastavno osoblje 268 milijuna dinara. Velika sredstva utrošit će se za školovanje nastavnog kadra, kojim oskudnje vaju narodito općine Drniš, Kistanje i Skradin.

Od novogradnja na drniškoj općini u planu je gradnja sedam zgrada, na kninskoj osam, na kistanjskoj tri, dvije zgrade na primostenkoj općini, a po jedna zgrada na općinama Skradin, Stankovci, Tijesno i Vodice. Na šibenskoj općini predviđeno je izgraditi šest školskih zgrada, od čega u Šibeniku dvije, za potrebe osnovne i srednje ekonomske škole. Izgradnjom novih zgrada,

dovršenjem, dogradnjom i adaptacijama postojećih kninska općina dobij će 18 novih učionica, drniška 37, kistanjska 24, oklajska jedna, primostenka 22, skradinska i stankovčka po 12, ti-ječanska 10, vodička 7, a šibenska općina 38 učionica.

Od stambenih zgrada koje će se podići za nastavno osoblje na kistanjskoj i kistanjskoj općini predviđeno je graditi tri takve zgrade, dvije na primostenkoj, a po jedna na drniškoj, oklajskoj, skradinskoj, stankovčkoj i ti-ječanskoj općini. Ukupno će biti izgrađeno 59 stanova.

Na Tribini mladih koja je, užred budi rečeno, dosada pokaza-

Narodno sveučilište

PLANOVU SU TU, SAMO...

Narodno sveučilište, koje dje-ju najviše aktivnosti održano je na sa seoskim stanovništvom, a već odatle ne tako intenzivno i s nekim naročitim prodorom u zabavni, kulturni i društveni život našeg grada, nalazi se pred značajnom prekretnicom u svom radu. To se već odatlo očekiva-jo, iako se je znalo da prepreke, koje je ova važna institucija imala u svom djelovanju. Prije svega, to su nedostatak prikladnih prostorija gdje bi se mogao rad normalno održavati, i pomanjkanje finansijskih sredstava. Do-đe-nih ni sada nema, probleme dake ostaju, nijesu u potpunosti riješeni, no, sada se dobio-šte, čega prije nije bilo, ili ga nijesu bilo u dovoljnoj mjeri, — a to je inicijativa. Doošlo se, dakle, mnogo!

Znajući koliku važnost mogu imati Narodna sveučilišta ako ih se, naravno, pravilno usmjeri, ako im se u radne zadatke postavi bliznja ono najvažnije i najpre-če, izraden je širok i raznovrstan program rada, koji će se odvijati preko triju tribina: Tribina aktualnih tema, Pionirske tribine i Tribine mladih. Pored toga, u sklopu sveučilišta osnovana je katedra za selo, škola stranih jezika i servis za film i dijam-

U tu svrhu, a s ciljem da se obođati i što bolje ustroji rad Narodnog sveučilišta izabran je stručni savjet, u koji je ušlo nekoliko istaknutih kulturno - pro-svetnih radnika našega grada, a određeni su i voditelji pojedinih tribina. Pored toga lijepe je broj onih koji su obećali nesebičnu pomoć, obavezavši se, da će svojim nastupima na pojedinim tribinama potpomoći ove prve značajnije korake novog i organizaciono učvršćenog Narodnog sveučilišta.

Na Tribini mladih koja je, užred budi rečeno, dosada pokaza-

već se i filmske predstave, uz obavezan komentar prilagođen gledaocima. Uz to, u suradnji s Kotarskim centrom za u-napredjenje domaćinstva organizirat će se tečajevi kuhanja i kroja.

Škola za strane jezike predviđa da u ovoj godini jedino tečaj njemačkog jezika, koji će trajati tri mjeseca, a pažnja će se pre-venstveno obratiti konverzaciji. Za ovakav tečaj postoji interes kod Ugostiteljske komore, Turističkog društva i Putnika. Kako se predviđa, troškove bi snosili djelomično Narodno sveučilište, a djelomično sami polaznici ili pak njihove ustanove.

Kako se iz izloženog vidi planovi su zamašni i njih bez pomoći odgovornih faktora neće biti lako riješiti. Jer treba znati da danas Narodno sveučilište raspolaže s veoma malo inventara i drugih raznih, za normalnu nastavu i rad, neophodno potrebnih pomagala. Prije svega je imperativno se nameće potreba nabavke jednog kinoprojektora zatim epi-skopa, te magnetofona.

Imajući sve to u vidu, a znajući koliku korist naši građani mogu imati od pravilnog i svestrano rada Narodnog sveučilišta, pretpostavlja se da će očekivana potreba na jednog kinoprojektora zatim epi-skopa, te magnetofona.

D. B.

Jedna dobra priredba

Prošlih dana, u organizaciji činku Branislava Nušića »Analabeta«, koju je scenski postavio prof. Ivo Brešan. Ne ulazeći u samu analizu izvedenog djela, jer to i nije cilj ovog osvrta, ipak možemo reći, da stvar, gledajući čisto amaterski nije neuspjela, iako ne možemo ustvrditi da nas je sve zadovoljilo. Djevojke i momci su se trudili, vidljivo je bilo to, samo jedna stvar nije imala u prilog, a to je, da onakav podijum nije prikidan za izvedenje dramskih tekstova. I s tim bi, užred budi rečeno, organizatori ubuduće moralni računati.

Prije svega, smatramo da po-koja je na nas najviše utjecala a koja je na nas našive utjecala a to je — sve se postiglo bez ikakve buke, bez velikih sredstava (zapravo sasvim skromnih), i, što je možda najvažnije, što zapravo rezultira iz svega toga — čitava reagiranje gledališta i nije uvi-jek bilo objektivan sud o uspjeliosti neke tačke, no sve u svemu, ipak možemo biti zadovoljni.

Muzička pratnja bila je isto tako na solidnoj visini, te je u ne malom prosjeku doprinijela da ovo prvo veće uspije.

U uvodnoj točki večeri nastupila je dramska sekacija šibenske gimnazije izvezvi poznatu jedno-

biti i još bolji. (B)



Motiv sa Slanice.

film

Čežnja

TALIJANSKI FILM: REŽIJA: FOLCO QUILICI

Naši su se distributeri i ovog puta pobrinuli da izmisle komercijalniji naslov, jer »Cežnja« kombinirana s imenom Eleonore Rossi Drago, čije je ime bačeno u prvi plan reklame, iako se u filmu prilično malo pojavljuje, privuci će sigurno više ljudi, nego originalni naslov »Od Apenina do Anda«. Nad De Amicisovim romanom »Srce« uzdisele su i proljevale suze naše bake, a ekrанизacija odlomka prikazanog u filmu nije ništa drugo nego diranje u najtanjanije žice osjećaja gledalaca i mamiljenje njihovih suza. Može doduše biti i danas dosta ljudi kojima će se to svidati, ali njihove suze teško da će ispuniti svu šupljinu ovakvih sentimentalnih melodrama. Moramo ipak izdvojiti scene puta kroz Južnu Ameriku, koje su putopisnog karaktera, a kojima je Folco Quilici, režiser »Posljednjeg raja«, posvetio naročitu pažnju.

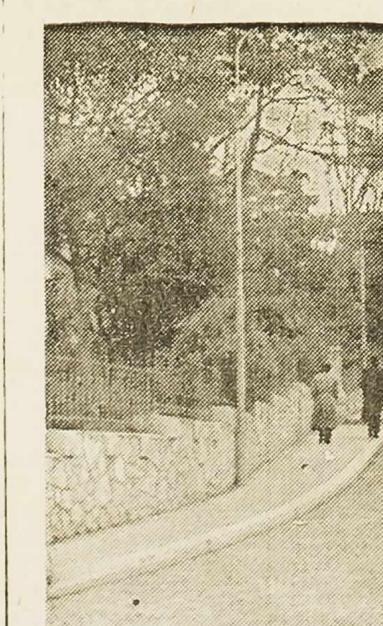
Veliki rat

TALIJANSKI FILM. REŽIJA: MARIO MONICELLI

Revolt čovjeka protiv besmislenosti i užasa rata bio je do sad posvećen čitateljima filmova i teško zamisliti da ga je moguće prikazati drugačije, nego kroz teška stradanja i tragična zbijanja veće ili manje grupe ili pojedinaca zahvaćenih ratnim vrtlogom. Zato, pokušaj Monicellija da kroz komičnu prikaze ono što je najtragičnije, može se smatrati i te ka-

Polikarpo

TALIJANSKI FILM. REŽIJA: MARIO SOLDATI

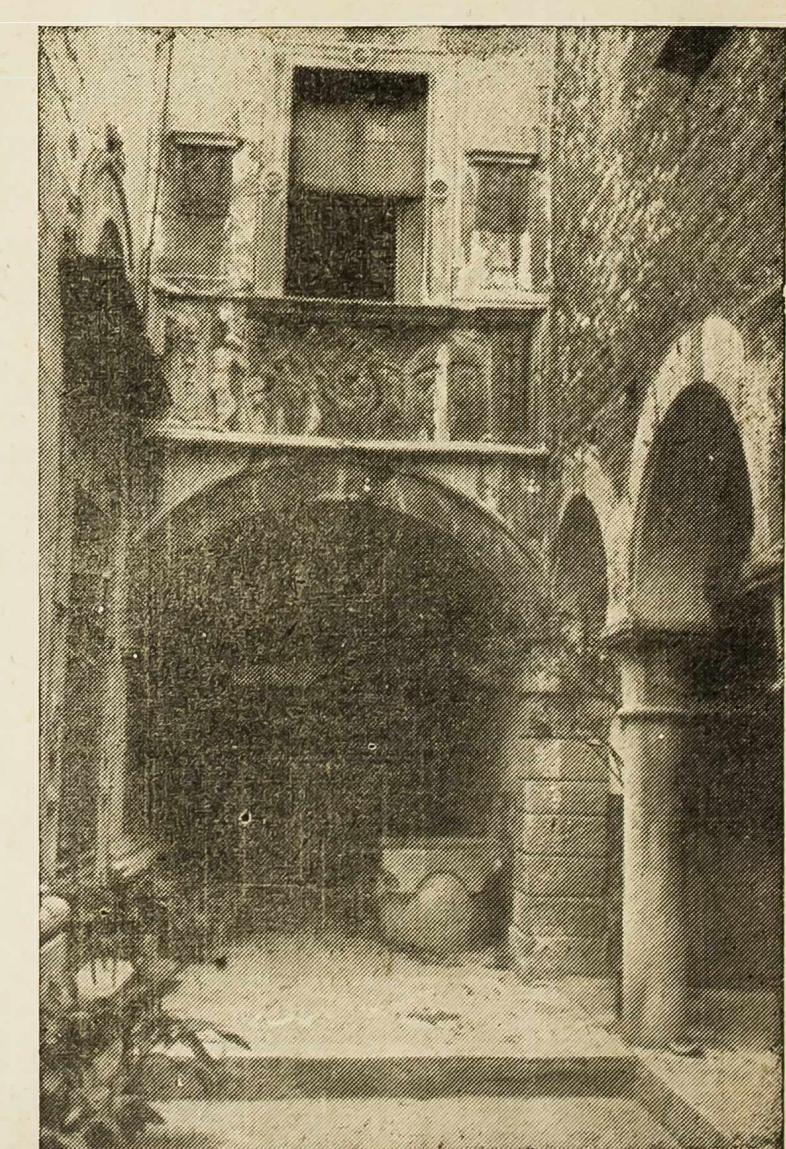


Smisao ovog filma prelazi okvir komedije, koja treba samo da nas nasmije. Socijalni aspekt položaja činovnika u jednoj birokratiziranoj sredini jednako je aktuelan iako se radnja filma događa na prije-lazu iz XIX u XX vijek. Bi-rokratska hijerarhija koja se pе-ge od bijednog »diplomiranog kaligrafac Polikarpa« do samog ministra, u kojog svak ima svog kaplara i svog potčinjenog na kojem može da iskaljuje svoj bijes i svoju nadmenost, pri-kazana je bez ikakvog uljepšavanja. Žrtva bezdušne birokracije zlosretni Polikarpo sveden je na tako malu mjeru, da kao najveće sreću već godinama očekuje površicu od svega 9 lira, koja mu je bezbroj puta izmakla. Film završava »happy endom« jer je na kraju Polikarpo ipak dobio 9 lira, doduše po cijenu iznevjeravanja svog pera, kojem je posvetio sve svoje sposobnosti. Prikazati sve ono kroz niz komičnih situacija, koje su filmu dale karakter satire, nije bilo lako, ali je Soldati u tome odlično uspio, zahvaljujući naravno i Raselu, koji je ponovo dokazao da je daleko bolji glumac nego pjevač.

— b —

Murteru. Omladina, koje je inače brojna zadovoljava se s jednom kino predstavom sedmično i, náhalost, gostionicom. Kar-te, vino i ostali pratoci gostionica privlače je, pa umjesto da se oduševljava vrijednom glazbom, predstavama, baletom, plesom, pada pod utjecaj alkohola i do naredne sezone kulturno samo životari. Međutim, u Murteru postoje svi uvjeti da se i izvan turističke sezone razvije kulturno - zabavni život.

Vrijeme je da se nešto poduzme za aktiviziranje murterske omladine i za njeno uključivanje u kulturni način zabavnog života u toku zimskih mjeseci. Potrebna je planirana akcija za koju treba naći samo pokretač, organizatora koji će njen interes usmjeriti pravim putem. Možda neće biti na odmet da se spomeni da bi se moglo organizirati gostovanje šibenskog Narodnog kazališta ili drugih organizacija kojih u Šibeniku ima dosta. U svakom slučaju jedno je sigurno, da ima načina da se krene s mrtve tačke. (OJ)



Sibenik: Detalj iz starog dijela grada

gradske vijesti

Zapuštenе ceste

Nedovoljna sredstva za održavanje

Iako se saobraćaj sve više po- skih cesta. Sve su one u lošem većava, održavanje putova III stanju, osobito cesta Benkovic - reda, inače veoma značajnih sa- Šibenik - Split i Bribirske Mosti- obraćajnicu za razvitak i prosp- ne - Šibenik - Boraja - Trogir rit komuna, ne pridaje se do- koje su najprometnije. Saobra- voljno pažnje. Staviše, mnoge se čaj motornih vozila stalno raste- ceste nalaze u vrlo lošem stanju zbog čega se događaju veliki kva- no 420, a u 1960. godini 900 mo- tornih vozila. Tako velik saobra- ĉaj upućuje na solidnu gradnju i održavanje sporednih cestovnih saobraćajnica, kako bi se što vi- še rastereći i promet na Jadran- skoj magistrali, koji će za koju godinu biti mnogo veći. Ustanovi- viti za održavanje cesta nedosta- ju i mehanizacija i kadrovi, a 10 milijuna dinara godišnje što ona ima nije nikako dovoljno za održavanje cesta u našem kotaru. Međutim, za redovno održavanje tih saobraćajnica također na primitivan način trebalo bi 50 milijuna dinara. Bilo bi korisno već sada eventualno planirati postepenu rekonstrukciju barem nekih važnih saobraćajnica koje bi trebalo asfaltirati. Sredstvima utrošenim za održavanje cesta na primitivan način svake godine bi se mogao pokriti asfaltom pri- lično dug dio puta. Toj akciji bi, pored ostalih, trebala pristupiti autosobraćajna i druga poduze- ĉija se vozila znatno oštećuju baš zbog loših putova. Solidna i dokumentarna analiza u rješava- nju ovoga problema ne bi bila na odmet. (M.O.)

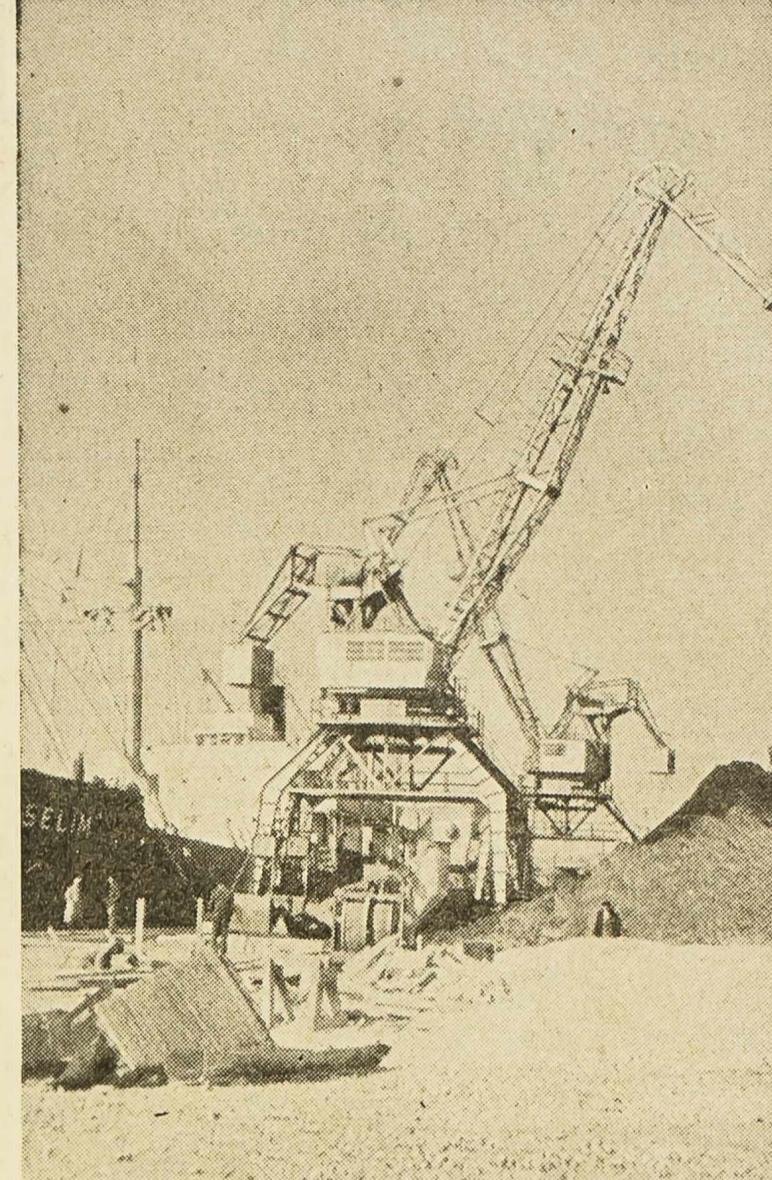
SAVJETOVANJE O ULZOJI KOMUNE U PODIZANJU DRUŠVENOG STANDARA

U utorak 24. ovog mjeseca u prostorijama Društvenog doma održat će se proširen plenum Općinskog sindikalnog vijeća, kome će prisustvovati predstavnici orga- gana radničkog upravljanja, So- cijalističkog saveza, Narodne omladine, direktori poduzeća i pred- stavnici Trgovinske, Zanatske i Ugostiteljske komore. Na ovom skupu bit će podnijet referat o ulazi komune u podizanju dru- švenog standarda, te o nekim zadacima sindikata na tom planu. Raspravljat će se, između ostalog i o proizvodnji i raspodjeli licih dohodata, zatim o problemima zapošljavanja, dru- štvenoj prehrani i stambenoj izgradnji te, o ideoško - poli- tičkom radu i o nekim organiza- cionim pitanjima sindikalnih organizacija.

FLUOROGRAFIRANJE STANOVNIŠTVA

Krajem ovog mjeseca započet će akcija na obaveznom fluorografiiranju stanovništva kojim će biti obuhvaćeno oko 130.000 osoba. Ovu akciju koja će se provesti na cijelom području šibenskog kotara organizirat će Antituberkulozni disperzor u Šibeniku u suradnji s Odjelom za društvene službe NO kotara Šibenik.

Uz operativnu obalu šibenskog poduzeća Luka i skladišta pri- stalo je prošle godine 654 broda domaće i strane zastave, od čega 60 jedrenjaka. U luku je uplovilo 38 brodova od preko 10 hiljada tona nosivosti. Iako je promet u 1960. manji za oko 130 hiljada tona, ipak je vrijednost u postig- nutom prihodu gotovo istovjetna onoj u 1959. godini, kada je bio zabilježen najvići promet od 600.795 tona razne robe. Najviše je izmanipulirano ugljena od 269.046 tona, zatim na drugom mje- sto dolaze rude i koncentrati sa



Mostna dizalica u luci

Iako je promet manji, vrijednost prihoda ista kao u 1959.

96.926 tona, žitarice 84.669, me- talurški proizvodi 77.585, nemeta- tali 44.065 tona i t.d. U uvozu je izmanipulirano 360.745 tona, u iz- vozu 216.309, a u razvozu 23.741 tona. Značajni uspjesi postignuti su baš zahvaljujući sve većoj primjeni mehaničkih sredstava. Danas ovo poduzeće raspolaže sa tri portaine dizalice, jednom mostnom i sa šest auto-dizalicama, dok će se u ovoj godini montirati još jedna mostna dizalica. Do smanjenja u obimu prometa uslijedio je zbog smanjenja u uvozu žitarica. Dok je u 1959. godini preko šibenske luke uvezeno oko 144 hiljade tona žitarica, ove godine nije zabilježena ni jedna tona.

Počev od 1. siječnja ove godine šibensko poduzeće Luka i skladišta prešlo je na sistem obračuna i raspodjele licih dohodata po ekonomskim jedinicama. U okviru ove privredne organizacije formirano je 19 ekonomskih jedinica i to po tri u poslovnoj djelatnosti, pomoćnoj djelatnosti i administraciji, zatim 4 u obra-

čunskom sektoru, a 6 u organi- zaciji proizvodnje. U priprema- ma, koje su trajale duže vrijeme, obavljena je cijekupna reorganizacija evidencije mate- rijala i sredstava. Podaci će se redovito obradivati dnevno, a o- bračun finansijskih rezultata sva- kog mjeseca. Za svaku ekonom- sku jedinicu izrađeni su finan- cijski planovi određene planske kalkulacije. Vrijedno je istaknuti da je to prva privredna organi- zacija takve vrsti koja je na na- soj obali uvela obračun po eko- nomskim jedinicama.

Povoljan ulov ribe

U prošloj godini ribarske za- druge u Jezerima, Žirju, Primo- štu i Murteru, te privatni u- lovili su oko 150 vagona ribe, od čega otpada 84 vagona na plavu ribu. Prema podacima iz Statis- tičkog ureda NO kotara od ukupno ulovljene količine 60 va- gona je upućeno u prodaju na

malo, dok je veći dio dat tvorni- cama na preradu. Računa se da je prošlogodišnji ulov bio mnogo povoljniji od onog u 1959. go- dini. Ulov ribe je utoliko povolj- niji se obzirom na činjenicu da ribarske zadruge, izuzev one u Žirju, ne raspolažu modernim ribolovnim sredstvima.

Pred otvaranjem prodavaonica u Crnici

Na dnevnem redu ove sjedni- ce, koja je održana prošlog tje- da, raspravljana su neka pitanja privrednog i komunalnog značaja. Prijedlog Ugostiteljske komo- re kotara, da i dalje zbog objek- tivnih razloga posluju na ovom području manje paušalne ugosti- teljske radnje, usvojen je u cijel- nosti s tim, da organi tržne in- spekcije povedu jaču kontrolu nad njihovim poslovanjem. Dato je odobrenje za osnivanje novih paušalnih radnji u Brodarici, Za- blaču i na Subićevcu. Raspravljeno je također o pitanju otva- ranja jedne prodavaonice za ži- vežne namirnice, meso, voće i povrće u Crnici, jer ovaj grad- ski predjel u mnogome oskudje- va takvim prodavaonicama. U- suojen je također prijedlog po- duzeća za preradu žitarica, da se zbg povišenja cijena brašna povisi prodajna cijena kruhu iz brašna tipa 1000 od 52 na 56 dinara po kilogramu. Na ovom sastanku je bilo riječi i o otkla- njanju nedostataka u opskrb- stanovništva butan plinom. Beo-

gradskom poduzeću »Franjo Kluz« određena je lokacija za prodavaonicu konfekcijske robe, u novoadaptiranim prostorijama u Ulici Mira Višića.

Povrtlarska ekonomija osnovana na Ražinama

U režiji Poljoprivredne stanice u Šibeniku pred izvjesno vrijeme osnovana je na Ražinama ekonomija za proizvodnju povrt- larskih kultura, na površini od 5 hektara. Ukoliko budu postojali opravdani razlozi ekonomija će se proširiti na još 10 hektara zemljišta. Ova ekonomija u znatnoj mjeri će pridonjeti boljij opskrbi gradskog stanovništva. Zasad je predviđena proiz- vodnja ljetne i zimske salate, zatim jesenskog kupusa i rajčice. Sredstva za rad ove ekono- mije osigurana su iz Fonda za unapređenje poljoprivrede Hrvatske u vrijednosti od 5 milijuna, dok će jedan milijun dinara do- dijeliti Narodni odbor šibenske općine. Postoji također moguć-

nost da se u najschorije vrijeme za potrebe ove ekonomije počnu koristiti otpadne vodne iz tvor- nice laktih metala »Boris Kidrić«.

58 hiljada poljopri- vrednika zdrav- stveno osigurano

Na području šibenskog kotara zdravstvenim osiguranjem obu- hvateno je ukupno 58.818 poljoprivrednih proizvođača. Kako smo obavješteni u Kotarskom zavodu za socijalno osiguranje zdravstvene usluge za protekla tri mjeseca koristio je relativno mali broj poljoprivrednika, što pokazuje gotovo nepromjenjeno stanje u broju onih lica koja traže zdravstvene usluge. Isto tako smanjio se i broj pacijenata kojima je potrebno bolničko li- jeđenje.

Pretplatnici!

Podmirite pret-
platu na list
za 1960. god.

Trodnevni seminar za predsjednike aktiva NOH-e

U Šibeniku je održan trodnevni seminar za predsjednike aktiva Narodne omladine. Ovaj seminar, kome je sudjelovalo 150 omladinskih rukovodilaca, organizirao je Kotarski komitet NOH-e, pored organizacione izgradnje aktiva, na seminaru su se razmatrale razvojne etape una- pređenja poljoprivredne proiz- vodnje, kao i glavni elementi iz perspektivnog plana privrede šibenskog kotara u razdoblju od 1961. do 1965. godine.

KAZALISNA PREDSTAVA U KORIST ALŽIRSKE DJEĆE

Kako je već u prošlom broju o- vog lista javljeno o zaključku kolektiva Narodnog kazališta, da će se u četvrtak 19. o. m. iz- vesti komedija od P. Ustinova »Romanov i Julija« u korist djece Alžira, sindikalne područnice su odmah prihvatile ovu plemenitu akciju. Ulaznice za tu pred- stavu bile su formalno razgrabi- jene već u petak 13. o. m. O- daziv je bio tako velik da se, ka- ko smo informirani od strane sindikalne područnice i uprave Narodnog kazališta, nije moglo svima udovoljiti s obzirom na raspoloživa sjedišta u kazalištu. (AD)

SIBENSKI SLUŽBENICI PROU- ČAVAJU NOVI PRAVOPIS

Radničko sveučilište je pokre- nulo organizaciju seminaru za proučavanje novog pravopisa za službenike šibenskih ustanova. Već je počelo rad pet takvih seminara, kojima su obuhvaćeni gotovo svih službenici Narodnog odbora kotara, Narodnog odbora općine i Zavoda za socijalno osiguranje. Svaki seminar traje 10 sati, a njima rukovode profesori hrvatskog jezika.

SEMINAR ZA SAMO- POSLUŽIVANJE

U toku je održavanje 4 semi- nara za samoposluživanje u trgo- vačkim radnjama, koje su orga- nizirali Trgovinska komora kotara i Radničko sveučilište. Se- minare polazi oko 70 radnika za- poslenih u trgovinskim radnjama i službenika trgovinskih poduze- ča. Seminari će trajati po 12 sa- ti. Predavač je prof. inž. Mirko Sagrak, direktor Hoteljerske škole u Zagrebu.

MATIČNI URED

ROĐENI

Danica, Stanislava i Mihaela Gre- gor; Ivan, Krste i Ante Burazer; Jadran, Ante i Ljubice Kurtov; Tomislav, Mile i Milene Šimunac; Milivoj, Mile i Zlatke Ženić; Božo, Jere i Ane Đira; Dra- gan, Branke i Stane Plenča; Vje- koslav, Petar i Marije Mrđen; Mirk, Krste i Slavke Sekulić; Jasminka, Jose i Ante Grube- lić; Kristijana, Krste i Tereze Oli- lvari i Javorka, Nikole i Ned- Zjalić.

VJENČANI

Šupe Ante, mehaničar — Guča Dragica, služb.; Jabuka Šime, ko- nobar — Ban Kata, radnica; Da- mijanović Lucijan, podoficir JRM — Dužević Fany, trg. pomoć. i Caleta Vladimir, mehaničar — Atlija Dušanka, radnica.

UMRLI

Šinobad Dušan Špirin, star 17 god.; Bikić Ana, stara 81 god.; Lauri Antonio Silvija, star 2 god.; Perles Oskar Ermina, star 65 god.; Mandić Todor pok. Ačina, star 62 god.; Blaće Jere pok. Stipe, star 63 god.; Gnjidić Milivoj Dušana, stara 15 god.; Jurasović Fabijan pok. Ante, star 70 god.; Pasini Nikola pok. Dinke, star 83 god.; Budić Luka pok. Nikole, star 53 god.; Biskupović Magdalena rod. Ivančević, stara 83 god.; Radić Milka rod. Lovrić, stara 65 god. i Zorić Tona rod. Bumba, stara 77 god.

MALI OGLASNIK

MIJENJAM DVOSOBNI KOM- FORNI STAN u novogradnji, u neposrednoj blizini Arene u Šibeniku. Upitati kod Danice Grubišić — Šibenik, ul. Matije Gupca 30.

PREVRNUO SE KAMION

Kod sv. Mare prevrnuo se o- vih dana kamion »Škoda«, vlasništvo »Croatiatrans« iz Zagreba. Šofer Ivan Milčić koji je upra- vljao kamionom tvrdi da je do ove nezgode došlo zbog toga što je, zaobilazeći dvije žene koje su gongle magarc, naišao na oveču rupu i izgubio ravnotežu. Nezgo- da je prošla bez težih žrtava. J.P.

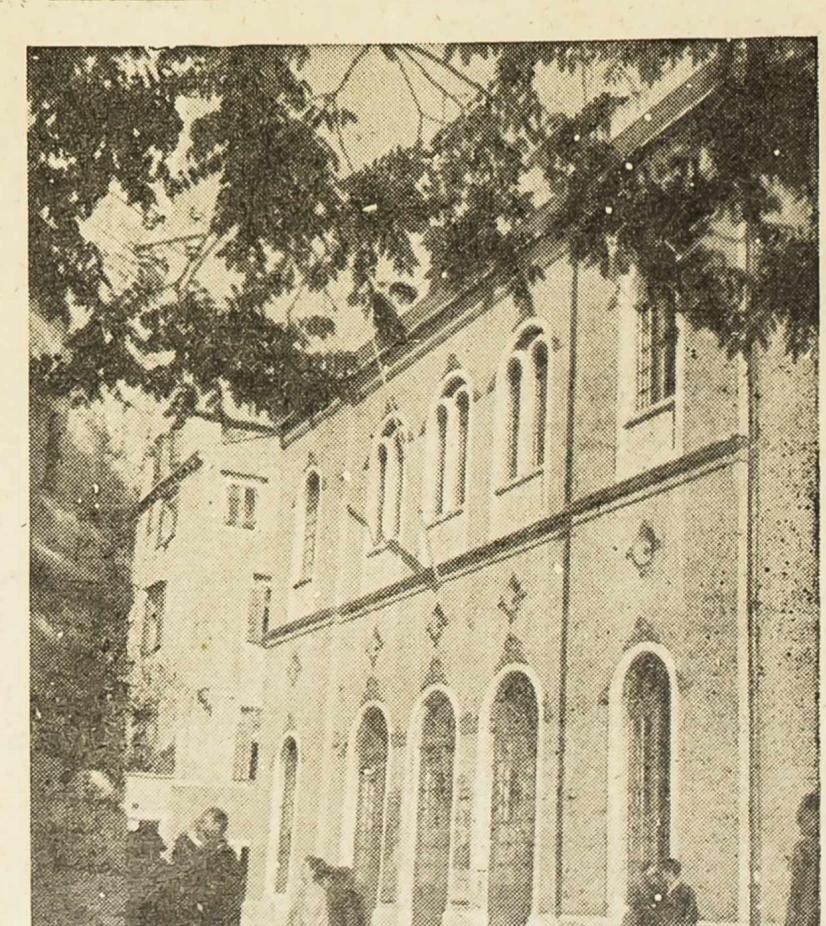
Deratizacija u ovom mjesecu

Premda informacijama koje smo dobili u Sanitarnom inspek- toratu Narodnog odbora Šiben- ske općine deratizacija našeg grada provest će se u toku ovog mjeseca. Da bi se uništile mnogo- brojne štetnoće, koji mogu biti i uzročnici raznih oboljenja, po gradu će se postaviti oko 200 tisuća mamaca, ispunjenim jed- nim od najefikasnijih otrova — natrijevim monofluor eacetatom. Pored toga provest će se i fu- migacija da bi se uništila legla štetnoće. Kako se predviđa, de- ratizacija će se vršiti u vremen- skom periodu od dvadeset dana. Jeti.

GODIŠNJA SKUPŠTINA DRUŠTVA DIJABETIČARA

Obavještavaju se članovi Dru- štva dijabetičara Hrvatske pod- ručnice u Šibeniku da će se glav- na godišnja skupština održati u nedjelju 22. siječnja u prostorijama Socijalističkog saveza kod kina »Slobode«.

Skupština će početi u 10 sati. Mole se svi članovi da neizostav- no prisustvuju ovoj prvoj godiš- njoj skupštini s obzirom na važ- ne zaključke koji se imaju doni-



Narodno kazalište

Francoise Mallet-Joris

RASKID

Sjedio je na krevetu, mrštio se i grizao usne. Izgledalo je da će svakog časa zaplakati. Jednog trenutka Verna (Verna) ga je žalila. Da mu pomogne? Njoj je trebalo pomoći a ne njemu! Zašto da ona izgovori riječ koje su njemu zaustale u grlu? Možda ih neće ni izgovoriti?... Možda može da se osloni na njegovu lijenos, na umor, na naviku koji je već stekao da bude s njom? Očekala je da je ovog puta drukčije.

Bio je nedjelju dana u Švicarskoj sa drugovima o kojima nije htjela da se rasipitue iz straha da ne dozna više nego što bi željela.

— Dakle, lijepo si se proveo?

Osjetila je kako joj drhti glas. Glupa je ta panika. Treba spriječiti drhtanje ruku. Bilo je već šest sati. Znači, ostat će na večeri... I ona poče da spremna večeru. Nije ona ružna. Imma dvadeset tri godine, malo je teška, haljine su joj stare ali na licu su joj sijale lijepe, malo azijske oči. Imao je običaj da svrača u svaku dobu. Uvijek je bila kod kuće. Spremila bi mu večeru i poslužila ga cigaretama kada nije imao novaca.

— Verna, govorio bi tada, ti si zaista jedinstvena prilika.

To je bila prava riječ: prilika koju će on zamijeniti nekom drugom čim mu se ukaže mogućnost.

Da li će reći ono što ona iščekuje još od njegovog dolaska?

— Znaš, Verna, upoznao sam se tamo s jednom djevojkicom...

Nikako ne dozvoliti da zavlada tišina, nikako.

— Jesi li imao dobar smještaj? Znaš, Tomas (Thomas) mi je pričao da u tim studentkim odmaralištima...

Odgovorio joj je odsutno. Osjetila je da se ne usuduje da joj kaže šta ga muči. Možda se i on boji kao i ona? Cega li se on boji? Suza, preklinanja, scena? Već je vidjela sebe samu, napuštenu, sa onim grčom oko usana koji je imala uvijek kada je sebe sprječavala da zaplače. Još nije rekao ništa, možda neće ni reći... Neka joj da još nekoliko dana. Samo još ovaj put! Pričao je o skijanju. Kroz koji trenutak će prestati i onda neće imati šta da kaže. Ništa, osim: »Znaš, treba da ti kažem...«

Ne! Brzo, ona skoro viknu piskavim glasom:

naša priča

— Pa ti i ne znaš! Žiljen Julien se vjenčao sa Klod (Claude).

— Valjda nije?

— Jeste. Zamislili, bili su nedjelju dana u Rambujeu (Rambouillet).

— Sto ćeš. Neki ljudi su za to kao stvoreni.

Rekavši to, Žan (Jean) pocrveni do korjena kose. Verna hrabro primi udarac i samo malo zatrepta kapcima.

»Poslijev ogova, neće se usuditi da mi kaže...« pomisli ona.

Treba da popravim ovaj svoj plinski rešo. Stalno se gasi i jednog dana će su ugušiti. Uostalom treba da preuredim cijelu sobu. Već su mi dosadile ove cvjetne tapete na zidu. A tebi?

— I meni.

SPORT

Pred osnivanjem
još jednog sportskog
društva

U četvrtak, 19. o. mj. održat će se u prostorijama SSRN Plaćak kod kina »Tesla«, osnivačka skupština sportskog društva pri tvornici lakiha metala »Boris Kidić«. Novom sportskom kolektivu priključiti će se mnoge sekcije ove tvornice koje su dosad djelovale u okviru šibenskih sportskih društava, kao i nogometni klub TLM koji se natječe u šibenskoj podsaveznoj ligi. Početak skupštine je u 16 sati.

Jaman pobjednik na turniru vankategornika

U okviru šahovskog društva »Šibenik« održano je takmičenje vankategornika za sticanje IV kategorije. Na ovom turniru sudjelovalo je 14 igrača, članova ovog društva. Prvo mjesto zauzeo je Marko Jaman, koji je od 13 mogućih bodova osvojio 10,5. Osim njega IV kategoriju su dobili Boško Kerić, Ante Štamalija, Blaž Desnenić, Mladen Kalauz, Ante Bašić i Vinko Paić. Prvak ovog turnira Jaman tri partije je remizirao, jednu izgubio, a ostale je riješio u svoju korist.

Početkom ovog tjedna započeo je turnir za dobivanje treće kategorije. Očekuju se vrlo uzbudljive i zanimljive borbe. (MJ)

NATJECAJNA KOMISIJA »RIVIJERE« KOMUNALNE USTANOVE ZA TURIZAM I HORTIKULTURU ŠIBENIK

raspisuje

Natječaj

za popunjavanje slobodnih radnih mesta.

1. Suradnika u projektnom birou ustanove — studio turizam
2. Ekonomistu u projektnom birou
3. Tehničara — kalkulantu
4. Rukovodioca grupe u studiju asanacija starog dijela grada
5. Suradnika u studiju asanacija starog dijela grada
6. Rukovodioca građevinskih radova na terenu
7. Rukovodioca studija za hortikulturu
8. Suradnika u studiju za hortikulturu

Uslovi pod:

1. inženjer arhitekt ili teh. arh. sa najmanje 5 godina prakse
2. ekonomski fakultet ili srednja ekonomska sa 10 god. prakse
3. srednja tehnička škola sa 5 godina prakse ili niža sa 10 godina
4. inž. arhitekt sa 10 godina prakse, položenim ispitem i ovlaštenjem za projektiranje
5. inženjer arhitekt ili teh. arh. sa 5 godina prakse
6. inženjer arhitekt ili teh. arh.. sa 10 godina prakse i ovlaštenjem
7. fakultetska spremna arh. ili poljoprivredno šumarskog smjera sa 10 godina prakse, položenim ispitem i ovlaštenjem
8. srednja tehnička spremna sa 5 godina prakse.

Rok natječaja do 15. veljače 1961. godine, s tim da će natječaj ostati otvoren i poslije isteka roka za radna mjesta koja ostanu upražnjena.

Molbe taksirane sa Din 50 drž. takse, biografijom, prepisom svjedodžbe o školskoj spremi, te podacima o dosadašnjem zaposlenju slati natječajnoj komisiji ustanove »Revije« Šibenik.

Zatonjani i kino

Zaton je jedino selo u šibenskoj općini koje posjeduje kino (105), istočnonjemački »Lažni kapetan« i sovjetski »Draga Ana« i u kojem se redovito održavaju filmske predstave. Tokom zadnjih par godina otkad radi kino Zatonjani je ono postalo već gotovo navika. Svake sedmice se prikazuje novi film i to prosječno 2 predstave. Tokom prošle godine prikazano je 56 filmova pred 11189 gledalaca. Ako se uzme u obzir da Zaton ima oko 1.500 stanovnika, znači da je svaki stanovnik bio prosječno oko 8 put u kinu.

Kakve filmove Zatonjani najradije gledaju? Prema podacima o posjetu u 1959. godini i oni su najveći ljubitelji akcionih filmova. Rekordan posjet je imao domaći film »Deveti krug«, koji je gledalo 484 Zatonjana. Drugi po redu je western »Preko mnogih rijeka« (393), zatim istočnonjemački »Davalji krug« (372), japski »Ljudi torpeda« (342), veseli western »Sedam nevjesta za sedmero braće« (352) i td. Najmanji posjet je imao muzički film »Nježni akordi« (86), a poslije njega »Večeras nastupamo«

INVESTICIIONI PROGRAM ZA PLANATAŽNE VOĆNJAKE

Poljoprivredna služba izradila je investicioni program po kojemu će se pristupiti podizanju plantažnih voćnjaka maraske na površini od 400 hektara. To je zatvorno petogodišnji perspektivnim planom razvoja poljoprivrede na šibenskom kotaru. U prvoj etapi čiji će radovi biti završeni do kraja ove godine predviđa se podizanje oko 160 hektara na zadružnim dobrima Skradin, Bratiškovci u Miljevcima. U Bratiškovcima će se podići 30 hektara, u Miljevcima 100, a u Skradinu 30 hektara. Osim sredstava iz Općeg investicionog fonda, 40 posto osigurat će zadružne organizacije, dok će rasadniku materijal dati rasadnik »Gaj« na području Tijesna, Vodica i Primoštena. Prskanjem stabala u mnogome će se zaštiti fond ovih kultura.

PRVI POKUSI NA RATARSKIM KULTURAMA

Uz stručni nadzor Poljoprivredne stanice uskoro će započeti radovi na obavljanju prvih pokusa radi dobivanja maksimalnih prinosa domaćih i stranih sorta pšenice i kukuruza. Pokusi će se vršiti u rasadniku »Gaj« na površini od 7.000 kvadratnih metara. Predviđa se da će prvi rezultati ovih pokusa biti poznati u mjesecu lipnju ove godine.

RADOVI NA PRSKANJU STABALA

Radi postizanja boljeg kvaliteta i većih prinosa po stablu odlučeno je da Poljoprivredna stanica u Šibeniku u suradnji sa zadružnim organizacijama započne akciju prskanja višanja, bresaka i maslina. Ova akcija zasad će obuhvatiti površinu od 5 hektara po svakoj sorti i to na području Tijesna, Vodica i Primoštena. Prskanjem stabala u mnogome će se zaštiti fond ovih kultura.

U nekoliko redaka...

OMLADINA BILICA POSJETILA PERKOVIC

Omladina iz Bilica pozvana je u Perković i tamo je održala dvije predstave, jednu za omladinu a drugu za odrasle. Predstave su bile vrlo dobro posjećene, a posjetiocu su nagradili izvodačke burnim aplauzom. (ZČ)

POŽAR U SKRADINU

U kancelariji poduzeća »Krkac« u Skradinu došlo je do požara zbog toga što je netko ostavio električnu peć ukopčanu, pa se zapalio pod ispod peći, a onda se vatrica proširila na cijelu kancelariju. Zahvaljujući brzoj intervenciji DVD iz Skradina požar je na vrijeme ugušen i cijela zgrada je spašena. (J. P.)

TEŠKO POVRIJEĐENI OD EKSPLOZIVA

Nedavno se desila u Gračacu kod Skradina teška nesreća kad su 50-godišnji Tomo Milović i sin mu Đuro, otac dvoje djece htjeli zapaliti dinamit. Kako je otac okljevao baciti dinamit, ovaj mu je eksplodirao u rukama, pa je izgubio obje ruke, a sin zadobio teške povrede po očima, licu i rukama. Odmah su prevezeni u Zdravstveni centar u Šibenik gdje su zadržani na liječenju (JP)

Komisija za zasnivanje i otkazivanje radnih odnosa Transportnog poduzeća »Jadrani« Šibenik raspisuje

Natječaj

ZA RADNO MJESTO SEFA EKSPLOATACIJE I SPEDICIJE

Uslovi: 1. Visoko stručna spremna (ekonomski fakultet). Najmanje 3 godine prakse na poslovima lučko - transportne djelatnosti i spedicije.

2. Srednja ekonomska škola, najmanje 8 godina prakse na poslovima lučko - transportne djelatnosti i spedicije.

Natječaj važi do popunjavanja radnog mesta. Plaća po tarifnom pravilniku.

UPRAVNI ODBOR TRGOVAČKOG PODUZEĆA »KORNAT«

raspisuje

Natječaj

za popunu radnih mesta:

1. Šef računovodstva
2. Skladistara tekstilne robe
3. Ekonomu poduzeća

UVJETI:

pod 1. Ekonomski fakultet ili ekonomska škola s najmanje 5 godina stručne prakse, ili dulji radni staž na toj dužnosti.

pod 2. Visokokvalificirani trgovaci radnik tekstilne struke, ili kvalificirani trgovinski radnik tekstilne struke s najmanje 5 godina prakse u struci.

pod 3. Srednja stručna spremna ili nepotpuna školska spremna sa duljom praksom.

Plaća po tarifnom pravilniku.

Rok podnašanja molbi 15. II 1961.

»ŠIBENSKI LIST«

organ Socijalističkog saveza radnog naroda kotara Šibenik Uredništvo: Šibenik — Ulica Jelke Bučić 5 — Tel. br. 5-62

Direktor: Marko Jurković

Glavni i odgovorni urednik: NIKOLA BEGO

Uređuje rekacijski kolegij

Tekući račun: Komunalna banka Šibenik broj 435-70-1-7

Rukopisi se ne vraćaju

Preplata za tri mjeseca 130, za pola godine 280, a jednu godinu 520 Din

Tiskat: »Stampa« - Šibenik